

عنوان مقاله:

سیاست آب در حوضه آبریز کارون بزرگ و چالش های هیدروپلیتیکی ناشی از آن

محل انتشار:

فصلنامه نگرش های نو در جغرافیای انسانی، دوره 8، شماره 4 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

یاشار ذکی - استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

مصطفی رشیدی - دکترای جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده آب به عنوان یک ماده رقابتی بسیار مهم در سطح بین المللی، منطقه ای، ملی، ناحیه ای و محلی است و بر این اساس مدیریت منابع آب، رقابت شدیدی را برای سلطه و نظارت بر منابع آبی ایجاد کرده است، که از آن به «ژئوپلیتیک آب» و یا «هیدروپلیتیک» تعبیر می شود. توزیع ناهمگون مکانی و زمانی بارش، کمبود ریزش های جوی، عدم تناسب میان عرضه و تقاضای آب در برخی نواحی کشور، کاهش تدریجی منابع آب بویژه بر اثر برداشت بی رویه از آب های سطحی و زیرزمینی و تغییرات آب و هوایی در کنار رشد بالای جمعیت بویژه در برخی نواحی کشور از یک سو و انتقال آب از نواحی دارای توان هیدرولوژیکی نسبتا خوب به سایر مکان های دارای کمبود آب از سوی دیگر سبب می شود که رقابت های شدید و منفی بر سر تصاحب منابع آب صورت گیرد. این امر در نهایت زمینه تنش میان گروه ها، مراکز جمعیتی و فضاها را با یکدیگر فراهم می نماید. امری که از منظر ژئوپلیتیک منجر به صورت بندی «هیدروپلیتیک منفی» در مقیاس ملی و ناحیه ای می گردد. مقاله حاضر با روش تحقیق تحلیلی توصیفی و با هدف شناسایی و تبیین اثرات مدیریت غیرآمایشی و غیرمنطبق بر توان سرزمینی در حوزه منابع آب و بویژه مسئله انتقال بین حوضه ای آب از حوضه آبریز کارون بزرگ (بهشت آباد) به داخل فلات مرکزی ایران در بروز منازعات و واگرایی های محلی انجام گرفته است.

کلمات کلیدی:

واژگان کلیدی: ژئوپلیتیک، هیدروپلیتیک، انتقال بین حوضه ای آب، کارون بزرگ، امنیت ملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1755336>

